

Stadler měl ztratit zakázku na nové tramvaje pro Basilej. Kvůli hluku

30.05 2026 18:40, Libor Hinčica, Tramvaje

Stadler už od roku 2024 čelí kritice v souvislosti s hlukem jeho nízkopodlažních tramvají z rodiny TINA, jenž se stal velkým tématem nejen v německém Darmstadtu, ale také ve švýcarské Basileji. Dopravce *Baselland Transport (*BLT) si objednal v listopadu 2021 pro síť příměstských tramvají celkem 25 vozů, jež byly dodány v letech 2023 až 2025. Městský dopravní podnik *Basler Verkehrs-Betriebe* (BVB) pak vypsal v roce 2024 soutěž na městské tramvaje, kterou však před několika dny zrušil. V tendru byla jediná nabídka – podle všech indicií právě od Stadleru. Ta se měla vejít i do stanoveného rozpočtu, městský dopravce ale na nákup rezignoval.

Dopravce *Baselland Transport* AG (BLT) si objednal u Stadleru pro příměstské tramvajové linky celkem pětadvacet vozů o délce 45,5 m se šířkou vozové skříně 2,3 m určených pro provozní rychlost 80 km/h za částku 125 mil. švýcarských franků, což v době podpisu smlouvy odpovídalo zhruba 119 mil. Kč za vůz (v ceně navíc byly zahrnuty i vybrané náhradní díly). První vůz byl dodán 20. 12. 2023 a již od 16. 1. 2024 zahájil zkušební jízdy. Do ostrého provozu s pasažéry se tramvaj vydala poprvé dne 3. 9. 2024. Ačkoli jsou vozy pro BLT řazeny do rodiny TINA, u níž výrobce při představení zdůrazňoval možnost 100% nízkopodlažního provedení při možnosti použití otočných podvozků, jsou basilejské vozy fakticky mixem dvou koncepcí, když jsou jako otočné řešeny pouze krajní podvozky, zatímco zbylé jsou pevné. Tramvaj navíc není ve verzi pro Basilej 100% nízkopodlažní a do části nad prvním a posledním podvozkem je nutné překonávat dokonce dva schůdky.

Pohled do vyvýšené části interiéru tramvaje pro BLT. (zdroj: Wikipedia.org, autor: Tramhendi)

Již krátce po zahájení provozu s cestujícími se začaly objevovat první stížnosti na hluk a vibrace, a to především při jízdě v obloucích a přes křížení či výhybky. Tramvaj si proto vysloužila mezi veřejností nepříliš lichotivou přezdívku *„Erdbeben-Drämmli“*, což by šlo z basilejského dialektu přeložit jako tramvaj způsobující zemětřesení.

Dopravce BLT se k problémům poprvé veřejně vyjádřil v závěru roku 2024, kdy potvrdil stížnosti obyvatel, nicméně dodal, že na nápravě se v úzké kooperaci s výrobcem již pracuje. S ohledem na to, že identické problémy hlásil již Darmstadt, s nímž Stadler začal problematiku řešit dříve, byly zkušenosti z obou provozovatelů shromažďovány a sdíleny. Detailní měření hluku a vibrací bylo provedeno na jaře 2025 v Darmstadtu, načež výrobce přistoupil k úpravě vypružení a upevnění některých komponentů, dále k doplnění tlumících materiálů, k úpravě zavěšení brzd i vnějších krycích plent či ke změně profilu kol.

Podle vyjádření BLT a Stadleru mělo provedenými úpravami dojít ke snížení hlučnosti zhruba na polovinu (o 3,7 decibelu), a tím na úroveň starších vozů Stadler Tango. Stále ale zůstával nevyřešen problém s nepříjemným duněním a vibracemi. Stadler proto přislíbil další úpravu, která má spočívat v použití kol se speciálním gumovým odpružením (i současná kola gumové odpružení mají, zde však má být použita speciální konstrukce).

Tramvaje Stadler TINA pro BLT mají délku 45,5 m. (zdroj: Wikipedia.org, autor: MBxd1)

Zkoušky prvního takto vybaveného vozu by měly být zahájeny v červenci 2026 a trvat zhruba měsíc. Nejprve budou probíhat v režimu bez cestujících, následně i s cestujícími. Pokud se ukáže, že se podařilo vibrace snížit, Stadler na své náklady vybaví všechny tramvaje těmito koly. Lze předpokládat, že se tak stane následně i v Darmstadtu a také v Halle, kde se v mezičase rovněž stala hlučnost terčem kritiky.

Přestože se Stadler po celou dobu staví k problematice čelem a nápravná opatření jej musí stát nemalé peníze, má celá situace s hlukem dopad na jeho reputaci. Městský dopravní podnik *Basler Verkehrs-Betriebe* (BVB) vypsal v únoru 2024 výběrové řízení na dodání 23 nových tramvají, do nějž dorazila na konci srpna téhož roku jediná nabídka. K uzavření tendru ale dlouho nedocházelo, přičemž BVB se striktně držel pravidla, že nesmí jméno účastníka soutěže prozradit. Švýcarská média ale otevřeně hovoří o Stadleru, přičemž je zmiňováno, že mezi říjnem 2024 a únorem 2026 měla být provedena čtyři měření hluku od nezávislé zkušebny a dosažené výsledky byly porovnány s flotilou tramvají provozovanou BVB. Přetrvávající problémy s vibracemi vedly nakonec k rozhodnutí, že vítěz nebude oznámen a výběrové řízení bylo 20. 5. 2026 zrušeno s tím, že BVB vypíšou soutěž novou. S ohledem na právní důvody ani v oznámení o zrušení tendru BVB nepotvrdily, zda byl účastníkem Stadler s modelem TINA a výslovně uvedly ve svém tiskovém sdělení, že otázky k tomuto tématu nebudou zodpovídat.

Url: Stadler měl ztratit zakázku na nové tramvaje pro Basilej. Kvůli hluku